

HMS - DATABLAD

PRIMER No. 19 Part B

Revisjonsdato: 20.04.2007

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

Handelsnavn	PRIMER No. 19 Part B
Revisjonsdato	20.04.2007
Produsent, importør	FJERBY A/S Nedre Rælingsvei 429 2008 Fjerdingby Telefon: 64 80 26 50 Fax: 64 80 26 55
Internett	http://www.fjerby.no
Deklarasjons-nr	42022
Anvendelse	2-komponent epoksy-polyuretan primer for Colpor 200 PF - 750 ml.
Utarbeidet av	Akre-Aas Miljøkjemi AS - Tlf. 72 41 10 01

2. OPPLYSNINGER OM KJEMISK SAMMENSETNING

Ingrediens	EC-nr.	CAS-nr.	Vekt-%	Klass.	R-setninger
Difenylmetandiisocyanat, isomere og homologe		9016-87-9	50-75	Xn	20-36/37/38-42/43
n-Butylacetat	204-658-1	123-86-4	25-50		10-66-67

Tegnforklaring Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplosiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig.

R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer Inneholder polyisocyanat med ca. 3% frie NCO-grupper.

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Faresymboler

HELSESKADELIG

Farebeskrivelse Brannfarlig. Irriterer øynene, luftveiene og huden. Kan gi allergi ved innånding og hudkontakt. I tilfelle brann utvikles farlige gasser.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

HMS - DATABLAD

PRIMER No. 19 Part B

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 20.04.2007

Annen informasjon	Tilskadekomne bringes i sikkerhet, holdes varm og i ro. Ved bevisstløshet; sørg for åpne luftveier, løs opp stramme klær og legg pasienten i stabilt sideleie. Ved livløshet; gi kunstig åndedrett og hjertekompresjon. Gi ikke drikke til pasient med nedsatt bevissthet. Vurder behov for lege. Søk lege i tilfelle alvorlige eller vedvarende symptomer. Personer som en gang har vært utsatt for akutt isocyanat-forgiftning kan senere reagere overfølsomt på selv ubetydelig eksponering.
Innånding	Sørg for frisk luft. Søk lege i tilfelle ubehag eller astmalignende puste vansker, også dersom symptomer skulle opptre flere timer etter eksponering. Øyeklikkelig legehjelp kan være påkrevet.
Hudkontakt	Søl på huden fjernes straks med såpe og vann. Fjern øyeblikkelig tilsølt tøy. Skyll etter med 30% oppløsning av isopropanol. Bruk en fuktighetsbevarende krem. Tilsølte klær må vaskes godt før de igjen kan tas i bruk.
Øyekontakt	Skyll straks øyet forsiktig med rikelig mengde vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser. Hold øynene åpne. Fortsett å skylle mens lege kontaktes, eventuelt under transport til legevakt.
Svelging	Brekninger må ikke fremkalles. Skyll munnhulen med vann eller melk. Drikk minst mulig, da det kan utløse kvalme og spontane brekninger. Gi gjerne aktivt kull utrørt i minst mulig vann. Søk straks lege.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

Passende slukningsmidler	Karbondioksyd, pulver, vanntåke, skum.
Uegnete slukningsmidler	Vann i hel stråle.
Brann og eksplosjonsfarer	Brannfarlig væske av DBE-klasse B. Dampene er tyngre enn luft og kan bre seg langs bakken til tennkilder, samt akkumuleres på lavtliggende steder med fare for eksplosjon eller antennelse. I tilfelle brann utvikles farlige gasser, herunder også hydrogencyanid.
Personlig verneutstyr	Bruk egnede verneklær, åndedrettsvern med filter A2-P2 eller røykdykkerutstyr.
Annen informasjon	Eksponerte beholdere kjøles med vann eller fjernes, om dette kan gjøres uten fare.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Motorer stoppes og mulige tennkilder fjernes. Sørg for god ventilasjon / utlufting. Unngå innånding av damp og kontakt med hud og øyne. Bruk personlig verneutstyr, se pkt. 8. Hold uvedkommende folk og dyr vekk fra det forurensede området og sørg for varsling av personer som kan påvirkes av utslippet. Observer at tilsølt gulv / veibane vil være meget glatt.
Sikkerhetstiltak for å beskytte miljø	Dem opp for spredning. Må ikke slippes i kloakkavløp eller i naturlige omgivelser. Ved utslipp til vann vil produktet reagere med utvikling av karbondioksyd. Større utslipp kan være farlig for fisk og marine organismer. Større utslipp til vann, jord eller luft skal meldes til Brannvesenet.

HMS - DATABLAD

PRIMER No. 19 Part B

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 20.04.2007

Egnede metoder for skadebegrensning og opprenskning

Søl fjernes med absorberende eller mekaniske hjelpemidler og samles i egnet avfallsbeholder på et sikkert sted, slik at ingen ved uhell kan komme i kontakt med stoffet. Nøytraliseres ved tilsetning av vann i minst 24 timer. Tilsett gjerne 5% ammoniakk. Utslippstedet skylles også godt med vann for å nøytraliserer eventuelle spor av isocyanat. Avfall disponeres som beskrevet i punkt 13.

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

Spesielle egenskaper og farer

Personer som skal arbeide med produktet, eller med vask og renhold, skal være orientert om helsefare og vernetiltak, og skal på forhånd være undersøkt av lege. Personer med utviklet isocyanat-allergi, kronisk bronkitt eller astma, må ikke eksponeres for uherdet polyuretan. Se også datablad for produktets andre komponent.

Håndteringsveiledning

Se bruksanvisning vedrørende blanding og påføring. Beholder må åpnes forsiktig p.g.a. mulig overtrykk. Produktet må bare brukes på godt ventilerte steder. Unngå innånding og enhver hudkontakt med stoffet. Bruk ikke kontaktlinser. Bytt arbeidstøy daglig. Unngå ild og varme gjenstander. Det må ikke spises, drikkes eller røykes i nærheten av arbeidsstedet. Eksponert hud vaskes godt etter arbeidet, før matpauser, røyking og toalettbesøk.

Lagringsanvisning

Lagres i godt lukket originalemballasje i ventilert og tørt rom beskyttet mot varme og direkte sollys. Lagringstemperatur fra +5 til 25°C. Lagres som brannfarlig væske av DBE-kl. B. Oppbevares utilgjengelig for barn.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

Ingrediens	CAS-nr.	8 timer		Korttid		Type	Anm.	År
		mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
Difenylmetandiisocyanat, isomere og homologe	9016-87-9	0.05					A	
n-Butylacetat	123-86-4	355	75					

Administrativ norm anmerkning

Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære 2003. Anm. A: Stoffe som skal betraktes som at de fremkaller allergi eller annen overfølsomhet i øynene eller luftveiene eller som skal betraktes som at de fremkaller allergi ved hudkontakt har anmerkningen A.

Forebyggende tiltak

Gode hygieniske rutiner er meget viktig ved kontakt med uherdet polyuretan. Sørg for god allmenventilasjon. Mekanisk ventilasjon eller punktavsug kan behøves. Eksponert hud vaskes regelmessig med vann og såpe etter hvert skift, ved pauser og toalettbesøk. Gå ikke med tilsølte klær. Dekontamineringsvæske med 5% ammoniakk i vann bør være lett tilgjengelig. Personer med kronisk bronkitt eller allergisk lungesykdom må ikke eksponeres for isocyanater. Alt personlig verneutstyr skal være CE-merket.

Åndedrettsvern

Ved fare for innånding brukes tett maske med filter A2-P2. Ved dårlig ventilasjon, sprøyting eller lengre tids arbeider må det brukes friskluftmaske.

Øyevern

Bruk briller / ansiktsmaske i samsvar med Standard EN 166 ved arbeid som kan medføre fare for sprut. Øyedusj bør være tilgjengelig.

HMS - DATABLAD

PRIMER No. 19 Part B

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 20.04.2007

Arbeidshansker	Bruk kjemikalieresistente hansker CE kategori 3 i henhold til NS-EN 374. Vernehansker av PVC, syntetisk gummi eller Viton (fluorgummi). Bruk hansker med lange mansjetter. Gjennomtrengningstid for hanskematerialet er ikke kjent, konferer hanskeleverandør. Benytt hansker med tilstrekkelig lang beskyttelsestid og skift hansker ved behov.
Verneklær	Ved risiko for hudkontakt eller sprut skal egnede verneklær benyttes, som kjeledress med lange ermer og ben, gummistøvler, gummiforkle m.m. Gå ikke med klær som er gjennomtrukket av produktet. Tilsølte klær tas av og vaskes før ny bruk. Etter hudkontakt, vask med såpe og lunkent vann.
Annen informasjon	Forskrift om bruk av personlig verneutstyr på arbeidsplassen - AT best.nr. 524. Forskrift om vern mot eksponering for kjemikalier på arbeidsplassen (Kjemikalieforskriften) av 8. mars 2001, Arbeidstilsynets bestillingsnr. 566. Se Orientering om fremstilling og bruk av polyuretanprodukter, best.nr. 536 fra Direktoratet for Arbeidstilsynet.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Form	Viskøs væske
Farge	Brun
Lukt	Karakteristisk lukt
Oppløselig i	organiske løsemidler
Kokepunkt	126 °C
Tetthet	1,2 g/cm ³
Løselighet i vann	Uløselig
Damptrykk	1,3 kPa (20 °C)
Tenn temperatur	>350 °C
Damptetthet (luft=1)	> 1
Flammepunkt	29 °C (CC)

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet	Normalt stabil. Unngå oppvarming over 30°C.
Reagerer med	Polymeriserer ved blanding med komponent A til inert polymert materiale. Reagerer generelt med alkoholer under dannelse av polyuretaner. Reagerer kraftig med aminer, syrer og baser. Reagerer med vann under dannelse av karbondioksyd og med fare for trykkøkning i lukket emballasje.
Farlige spaltningsprodukter	Spaltes ikke under normale driftsforhold. Ved termisk nedbrytning og brann kan det dannes røyk, karbonmonoksyd og andre farlige nedbrytningsprodukter. Ved ufullstendig forbrenning kan det dannes hydrogencyanid.

HMS - DATABLAD

PRIMER No. 19 Part B

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 20.04.2007

11. HELSEFAREOPPLYSNINGER

Annen informasjon	Både væsken og dampene virker svært irriterende. MDI kan medføre toksiske effekter ved konsentrasjoner under luktegrensen. Symptomene kan ofte utvikles en tid etter eksponering, f. eks. etter avsluttet arbeidsdag og om natten. Herdet produkt er ikke helsefarlig.
Innånding	Innånding medfører sterk irritasjon av slimhinner med hoste, pipende åndedrett og åndenød. Høy eksponering kan føre til bronkitt, astma og lungebetennelse. Inneholder også løsemidler som kan påvirke sentralnervesystemet med hodepine og tretthet.
Hudkontakt	Hudkontakt virker irriterende. Fare for sprekkdannelser og kontakteksem. Sensibilisering og allergiske reaksjoner kan ikke utelukkes. Dyreforsøk har vist at isocyanat kan absorberes i huden og indirekte påvirke luftveiene.
Øyekontakt	Sprut i øynene eller høye dampkonsentrasjoner vil virke sterkt irriterende og kan føre til skade.
Svelging	Svelging vil medføre magesmerter med kvalme, brekninger og diare.
Akutte og kroniske skadevirkninger	Langvarig eksponering for isocyanat kan føre til nedsatt toleranse, slik at selv lave konsentrasjoner kan gi astmalignende anfall. Høy eksponering kan føre til varig nedsatt lungefunksjon.
Allergi	Isocyanater er sterkt allergifremkallende og kan gi reaksjoner som astmalignende anfall også ved lave konsentrasjoner. Korttidsnorm for diisocyanater er 0,01 ppm.
Mutagene effekter	Ingen kjent mutagen effekt.
Kreft	Ingen kjent kreftfare.
Reproduksjons- skade effekter	Ingen kjent reproduksjonsskadelig effekt.

12. MILJØOPPLYSNINGER

Mobilitet	Blandes lite med vann eller jord. Produktet herder ved utslipp til vann.
Nedbrytbarhet	Løsemidlene er lett biologisk nedbrytbare i atmosfæren. Herdet produkt er langsomt biologisk nedbrytbart.
Akkumulering	Bioakkumulerbarhet ikke kjent.
Økotoksisitet	Økotoksiske data er ikke tilgjengelig. Antatt lav økotoksisitet. Store utslipp kan være farlig for vannlevende organismer.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

HMS - DATABLAD

PRIMER No. 19 Part B

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 20.04.2007

Generelt

Restprodukter med ureagert isocyanat leveres som farlig avfall til autorisert mottager. Tomme beholdere må dekontamineres med vann før de kastes. La stå 24 timer i åpen beholder på et sikkert og godt ventilert sted. Vaskeoppløsningen kan etter bruk helles i kloakken, skylle etter med rent vann. Fast herdet produkt kan leveres som restavfall. Avfallsbesitteren er ansvarlig for korrekt behandling av restprodukter.

Avfallsgrupper

Avfallstoff nr. 7121 - Polymeriserende stoff, isocyanater. EAL-kode 08 05 01. EAL-koden er veiledende, og avhengig av hvordan avfallet er oppstått. Se forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 1/6-2004.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

UN nummer	1866
Fareseddel	3
Forpakningsgruppe	III
ADR/RID- Klasse	3
ADR/RID- Klass. Kode	F1
ADR/RID- Begrensede mengder	LQ 7 (5 liter)
ADR/RID- varenavn	HARPIKSLØSNING
IMDG- Klasse	3
IMDG- marine pollutant	Nei
IMDG- EmS	3-05
IMDG- limited quantities	5 liter
Flammepunkt	29 °C (CC)
IMDG- Proper sh. name	RESIN SOLUTION
IATA- klasse	3
Annen transport-informasjon	Se detaljerte bestemmelser om transport av farlig gods i publikasjoner fra ADR /RID (vei / jernbane), IMDG (sjø) og IATA (luft).

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

Faresymboler

HELSESKADELIG

HMS - DATABLAD

PRIMER No. 19 Part B

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 20.04.2007

R-setninger

R-10 Brannfarlig.
R-20 Farlig ved innånding.
R-36/37/38 Irriterer øynene, luftveiene og huden.
R-42/43 Kan gi allergi ved innånding og hudkontakt.

S-setninger

S-23 Unngå innånding av damp/sprøytetåke.
S-26 Får man stoffet i øynene, skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.
S-28 Får man stoff på huden, vaskes straks med store mengder vann og såpe.
S-38 Hvis effektiv ventilasjon ikke er mulig, må det brukes egnet åndedrettsvern.
S-36/37/39 Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm.
S-51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder.
S-45 Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig, vis etiketten hvis mulig.

Inneholder isocyanater. Se informasjon fra produsenten.

Referanser

Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier, 16. juli 2002, sist revidert 1. juli 2005 i henhold til EU direktiv 2004/73/EF.

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR BRUKERENS SIKKERHET OG HELSE

Relevante risiko setninger angitt i seksjon 2

R-10 Brannfarlig. R-20 Farlig ved innånding. R-36/37/38 Irriterer øynene, luftveiene og huden. R-42/43 Kan gi allergi ved innånding og hudkontakt. R-66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud. R-67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.

Informasjonskilder

Informasjon om kjemisk sammensetning fra produsent og råvareleverandører.

HMS Datablad utarbeidet og kvalitetssikret av Akre-Aas Miljøkjemi AS i henhold til forskrift om utarbeidelse og distribusjon av HMS datablad for farlige kjemikalier av 19/12-97, revidert 2002 i henhold til EU direktiver 91/155 EØF, 93/112/EØF og 2001/58/EF.

Leverandørens anmerkninger

HMS-databladet er oppdatert og revidert i henhold til nye forskrifter. Ingen endring i klassifisering og merking, men følgende punkter i databladet er revidert: 2, 4, 8, 13, 15, 16.

Erstatter

15.10.2002

Utskriftsdato

21.04.2007

--- HMS-DATBLAD i henhold til direktiv 2001/58/EU ---